

Rikosasioiden tietosuojadirektiivi 13 artikla
Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen
turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä 22 §
(1054/2018)
EU yleinen tietosuoja-asetus 13 ja 14 artikla

1. REKISTERINPITÄJÄ

Pohjois-Karjalan käräjäoikeus
Pykäläkuja 1, PL 60
80100 JOENSUU
puh. 029 56 48373
pohjois-karjala.ko@oikeus.fi

2. REKISTERINPITÄJÄN YHTEYSHENKILÖ

Kirsi Honkanen, hallintosihteeri
Maija-Liisa Koivunen, käräjäsihteeri
puh. 029 56 48342/ 029 56 48348
pohjois-karjala.hallinto.ko@oikeus.fi

3. TIETOSUOJAVASTAAVA

Ville Pirinen
käräjäsihteeri
puh. 029 56 48346
pohjois-karjala.ko@oikeus.fi

4. KÄSITTELYTOIMIEN KOKONAISUUS

Tuomioistuinten lainkäyttöasioiden käsittely
- lainkäyttöä varten kerätyt tiedot, joita käsitellään mm. useissa rekistereissä ja
järjestelmissä (esim. käräjäoikeuden siviili- ja rikosasioiden asianhallintajärjestelmät)

5. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN TARKOITUS JA OIKEUDELLINEN PERUSTE

Tietojen kerääminen, käsitteleminen ja luovuttaminen on tarpeen rekisterinpitäjän
lakisääteisen velvoitteen täyttämiseksi:

Perustuslaki (731/1999)
Tuomioistuinlaki (673/2016)
Laki tuomioistuinharjoittelusta (674/2016)
Oikeudenkäymiskaari
Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa (689/1997)
Pakkokeinolaki (806/2011)
Ulkomaalaislaki (301/2004).

Tietojen julkisuus ja salassapito määräytyy seuraavien säädösten nojalla:

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa (370/2007)
EU:n yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679
Tietosuoja laki (HE 9/2018)
Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (HE 31/2018)

6. KUVAAUS REKISTERÖITYJEN RYHMÄSTÄ TAI RYHMISTÄ JA KÄSITELTÄVISTÄ HENKILÖTIETORYHMISTÄ

Lainkäyttöasioiden käsittelyn kokonaisuus sisältää tietoja

- asianosaisista
 - o riita-asiaain kantajat ja vastaajat, väliintulijat, hakijat, asiaan osalliset, velalliset, velkojat, pakkokeinoasioissa epäillyt, säilöön otetut, syyttäjät, asianomistajat, rikosasiain vastaajat, valittajat, vastavalittajat, vastapuolet
- edunvalvojista ja muista laillisista edustajista
- oikeudenkäyntiavustajista ja puolustajista
- muista lainkäyttöasiaan osallisista
 - o mm. selvittäjät, todistajat, kuultavat, tulkit, kääntäjät, tukihenkilöt.

Edellä mainituista henkilöistä kerätään vain tarpeelliset tiedot, joita voivat olla:

- nimi
- syntymäaika tai henkilötunnus/y-tunnus
- yhteystiedot (ml. sähköinen asiointi)
- kotikunta
- turvakielto
- yhteystietojen luovutuskielto
- sähköisen laskutuksen tiedot
- kieli
- oikeusavun asiakkuus
- tila (kuollut, holhouksen alainen tai konkurssissa)
- esteellisyyteen vaikuttavat tiedot

Lainkäyttöasioiden käsittely sisältää rikostuomioihin, rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä tietoja sekä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja vain tarpeellisilta osin.

7. SÄÄNNÖNMUKAISET TIETOLÄHTEET

Asianosaisten esittämien tietojen lisäksi tietoja saadaan seuraavilta tahoilta:

- Oikeusrekisterikeskus
- Verohallinto
- Väestörekisterikeskus
- Maistraatti
- Poliisi
- Syyttäjälaitos
- Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafí)
- Ulosottoviranomaiset
- Maanmittauslaitos
- Patentti- ja rekisterihallitus
- Rikosseuraamuslaitos
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
- Kansaneläkelaitos
- Työttömyysvakuutusrahasto
- Työttömyyskassat
- Oikeusaputoimistot
- Oikeudenkäyntiavustajalautakunta
- Kuntien sosiaalitoimi
- Säilöönottokeskukset
- Muut tuomioistuimet

8. VASTAANOTTAJIEN RYHMÄT, JOILLE HENKILÖTIETOJA ON LUOVUTETTU TAI LUOVUTETAAN SÄÄNNÖNMUKAISESTI

Tietojen luovuttaminen perustuu lainsäädäntöön.

Käräjäoikeudelle lainkäyttöasiassa toimitetuista asiakirjoista (mm. haastehakemus, hakemus, vastaus, kirjalliset lausumat, kirjalliset todisteet) luovutetaan kopio kyseisen asian muille asianosaisille. Käräjäoikeuden ratkaisusta lähetetään pyydettäessä kappale kaikille asianosaisille. Käännettävistä asiakirjoista voidaan luovuttaa kopio tulkkauspalveluja antaville tahoille.

Vastaanottajat, joille henkilötietoja voidaan säännönmukaisesti siirtää tai luovuttaa (OM mietintö 52/2017):

8.1 Kotimaa

- Oikeusrekisterikeskus
- Väestörekisterikeskus
- Verohallinto
- Maistraatti
- Poliisi
- Tulli
- Rajavartiolaitos
- Syyttäjälaitos
- Puolustusvoimat

- Siviilipalvelukeskus
- Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi)
- Elintarviketurvallisuusvirasto (Evira)
- Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (Fimea)
- Valvira
- Ulosottoviranomaiset
- Kansaneläkelaitos
- Luottotietorekisterin pitäjille
- Maahanmuuttovirasto
- Maanmittauslaitos
- Patentti- ja rekisterihallitus
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu
- Rikosseuraamuslaitos
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
- Tekijänoikeusneuvosto
- Sosiaali- ja työministeriön työsuojeluosasto
- Työttömyysvakuutusrahasto
- Työttömyyskassat
- Konkurssiasiamiehen toimisto
- Kuntien sosiaalitoimi
- Säilöönottokeskukset
- Muut tuomioistuimet
- Palkeet
- Valtiokonttori
- Oikeudenkäyntiavustajalautakunta
- Asianajajaliiton valvontalautakunta
- Finanssivalvonta
- Viestintävirasto
- Virallinen lehti
- Oikeusministeriö
- Oikeuskansleri
- Eduskunnan oikeusasiamies
- Tuomiokapituli
- Arkistolaitos
- Rikosasioissa tuomitun virkamiehen tai kunnallisen viranhaltijan työnantaja
- Helsingin, Turun, Lapin sekä Itä-Suomen yliopistojen oikeustieteelliset tiedekunnat
- Edilex
- Tiedotusvälineet
- Suomen Riistakeskus
- Puolustusministeriö
- Oikeusaputoimisto

8.2 EU- JA ETA-maat

- EU:n toimielimet
- Jäsenvaltioiden oikeushallintoviranomaiset ja tuomioistuimet sekä muut tiedoksiantoja suorittavat viranomaiset

9. KOLMANTEEN MAAHAN TAI KANSAINVÄLISELLE JÄRJESTÖLLE SUORITETTUIEN HENKILÖTIETOJEN SIIRTOJEN RYHMÄT

Tietoja voidaan luovuttaa tai siirtää Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle asian käsittelyn sitä vaatiessa kuten kansainvälisiä tiedoksiantoja koskevissa tilanteissa ja rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen perusteella.

10. TIETOJEN SÄILYTYSAJAT

Asianhallintajärjestelmien ja pysyvästi säilytettävien asiakirjojen arkiston sisältämien tietojen säilytysaikaa ei ole rajoitettu.

Määräajan säilytettävät asiakirjat hävitetään määräajan päätyttyä arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti.

11. REKISTERÖIDYN OIKEUDET

11.1 Rekisteröidyn tarkastusoikeus

A. RIKOSASIAT

(Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä 23 §)

Jokaisella on oikeus saada rekisterinpitäjältä tieto siitä, käsitelläänkö häntä koskevia henkilötietoja. Jos tietoja käsitellään, rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjältä henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain 23 §:ssä mainitut tiedot.

Rekisteröidyn tarkastusoikeutta voidaan kokonaan tai osittain lykätä tai rajoittaa, mikäli se on rekisteröidyn oikeudet huomioon ottaen oikeasuhtaista ja välttämätöntä:

- 1) rikosten ennalta estämiselle, paljastamiselle, selvittämiselle tai rikoksiin liittyville syyte-toimille taikka rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanolle aiheutuvan haitan välttämiseksi;
- 2) viranomaisen muun tutkinnan, selvityksen tai vastaavan menettelyn turvaamiseksi;
- 3) yleisen turvallisuuden suojelemiseksi;
- 4) kansallisen turvallisuuden suojelemiseksi; tai
- 5) muiden henkilöiden oikeuksien suojelemiseksi.

Henkilöllä, jonka oikeutta tai velvollisuutta asia koskee, ei ole viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 11 §:ssä säädetystä huolimatta oikeutta saada tietoa pakkokeinolain 10 luvussa tarkoitetun salaisen pakkokeinon käytöstä ennen kuin saman lain 10 luvun 60 §:ssä säädetty edellytykset täyttyvät.

Sen, joka haluaa tarkastaa itseään koskevat tiedot, on esitettävä tätä tarkoittava pyyntö rekisterinpitäjälle omakätisesti allekirjoitetulla asiakirjalla tai sitä vastaavalla varmennetulla tavalla tai henkilökohtaisesti rekisterinpitäjän luona.

B. MUUT LAINKÄYTTÖASIAT

(EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016) 15 artikla)

Rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjältä vahvistus siitä, että häntä koskevia henkilötietoja käsitellään tai että niitä ei käsitellä, ja jos näitä henkilötietoja käsitellään, oikeus saada jäljennös käsitellyistä henkilötiedoistaan. Oikeus saada jäljennös ei saa vaikuttaa haitallisesti muiden oikeuksiin ja vapauksiin. Jos tietoja käsitellään, rekisteröidyllä on lisäksi oikeus saada EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) 15 artiklassa mainitut tiedot.

Sen, joka haluaa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklassa mainitut itseään koskevat tiedot, on esitettävä tätä koskeva pyyntö rekisterinpitäjälle siten, että rekisteröidyn henkilöllisyys voidaan tunnistaa.

11.2 Tietojen oikaiseminen, poistaminen tai käsittelyn rajoittaminen

A. RIKOSASIAT

Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä 25 §)

Rekisterinpitäjän on oma-aloitteisesti tai rekisteröidyn vaatimuksesta ilman aiheetonta viivytystä oikaistava, täydennettävä tai poistettava rekisteröityä koskeva, käsittelyn tarkoituksen kannalta virheellinen tai puutteellinen henkilötieto.

Poistamisen sijasta rekisterinpitäjän on rajoitettava käsittelyä, jos

1. rekisteröity kiistää tietojen paikkansapitävyyden eikä niiden paikkansapitävyyttä tai virheellisyyttä voida todentaa; tai
2. henkilötiedot on säilytettävä todistelua varten.

Rekisteröity voi saattaa oikaisemista, täydentämistä tai poistamista koskevan vaatimuksen vireille hallintolain (434/2003) asian vireillepanosäännöksiä noudattaen.

B. MUUT LAINKÄYTTÖASIAT

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016) 16-18 artiklat)

Rekisteröidyllä on oikeus vaatia, että rekisterinpitäjä oikaisee ilman aiheetonta viivytystä rekisteröityä koskevat epätarkat ja virheelliset henkilötiedot EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 16 artiklan mukaisesti.

Lisäksi rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjä poistamaan rekisteröityä koskevat henkilötiedot ilman aiheetonta viivytystä edellyttäen, että jokin EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) 17 artiklan mukaisista vaatimuksista täyttyy. Rekisteröidyllä on niin ikään oikeus siihen, että rekisterinpitäjä rajoittaa käsittelyä, jos kyseessä on jokin EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) 18 artiklassa mainituista asioista.

Rekisteröity voi saattaa oikaisemista, poistamista tai rajoittamista koskevan vaatimuksen vireille hallintolain (434/2003) asian vireillepanosäännöksiä noudattaen.

12. OIKEUS TEHDÄ KANTELU VALVONTAVIRANOMAISELLE

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä kantelu valvontaviranomaiselle, jos rekisteröity katsoo, että häneen liittyvässä henkilötietojen käsittelyssä rikotaan henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettua lakia (1054/2018) tai EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (678/2016).

Valvontaviranomaisen yhteystiedot:

Valtioneuvoston oikeuskansleri
Käyntiosoite: Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
Postiosoite: PL 20, 00023 VALTIONEUVOSTO
Puhelinnumero: 029 51 62902
Sähköposti: kirjaamo@okv.fi

tai

Eduskunnan oikeusasiamies
Käyntiosoite: Arkadiankatu 3, 2. kerros, Helsinki
Postiosoite: Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, 00102 EDUSKUNTA
Puhelinnumero: 09 4321
Sähköposti: oikeusasiamies@eduskunta.fi

13. TIETOJEN KÄSITTELYJÄRJESTELMÄT JA SUOJAUKSEN PERIAATTEET SEKÄ KUVAUS TEKNISISTÄ JA ORGANISATORISISTA TURVATOIMISTA

Tuomioistuimessa käytössä olevat tietojärjestelmät:

- Rikosasioiden asianhallintajärjestelmä (Sakari ja SakariNotes)
- Siviiliasioiden asiahallintajärjestelmä (Tuomas ja TuomasNotes)
- Rikostuomiosovellus (RITU)
- Aineistopankki (AIPA)
- RD2000-diaari (Notes)
- Haastemiesjärjestelmä (Notes)
- Etsintäkuulutusrekisteri (Notes)
- Romeo-palkkionlaskutusjärjestelmä
- Av-järjestelmät (Audico)
- Rondo (avustajien laskujen osalta)
- Raportointi- ja tilastointijärjestelmä (Boxi)
- yhteiskäyttöiset siirtoverkkolevyt syyttäjänvirasto, käräjäoikeudet ja hovioikeus
- käräjäoikeuden käytössä oleva verkkolevy
- käännösvarausjärjestelmä (Sesam)
- todistajanpalkkioiden maksatusjärjestelmä (PrePaid)

Tietojärjestelmät toimivat sisäisessä verkossa, joka on suojattu. Tietojärjestelmät voivat sisältää eri käyttöoikeusrooleja. Jokaisen virkamiehen käyttöoikeusrooli valitaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella siten, että rooli soveltuu hänen tehtäviinsä. Uusi käyttäjä perehtyy tietoturvaohjeisiin ja allekirjoittaa tietojen ja tietojärjestelmien tietoturva- ja vaitiolositoumuksen.

Suojaus perustuu käyttövaltuushallintaan, tietokantojen ja palvelinten tekniseen suojaukseen, tilojen fyysiseen suojaukseen, kulunvalvontaan, tietoliikenteen suojaukseen sekä tietojen varmuuskopiointiin. Rekisterin lokienhallinta ja sen periaatteet on kuvattu Oikeusrekisterikeskuksen lokienhallinnan politiikassa. Laitetilat ja tiedot sijaitsevat fyysisesti Suomessa. Toiminnan asianmukaisuuden valvomiseksi käytetään hallinnollisia kontrolleja.

Käräjäoikeuden ICT-palvelut tuottaa Valtori, joka vastaa siitä, että palvelu täyttää tietoturvallisuuden vaatimusten mukaisen perustaso.

Paperiset asiakirjat säilytetään kulunvalvonnalla rajoitetuissa tiloissa.